

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

CONTÉ CD

MP3

La Llar dels Cabells

Òscar Vendrell Corrons

col·lecció **VEUS** LECTURES

La Llar
dels Cabells

Òscar Vendrell Corrons

Primera edició, maig de 2010
© Marta Mas Prats i Albert Vilagrà Grandia, 2010,
per la direcció de la col·lecció
© Òscar Vendrell Corrons, 2010, pel text
© Pep Brocal, 2010, per les il·lustracions
Disseny: Blanca Hernández

La propietat d'aquesta edició és de
Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Ausiàs Marc, 92-98, 08013 Barcelona

ISBN: 978-84-9883-264-8
Dipòsit legal: B.14.895-2010
Imprès a Tallers Gràfics Soler, S.A.
Enric Morera, 15, 08950 Esplugues de Llobregat

Reservats tots els drets. No es permet la reproducció d'aquesta publicació, ni el seu emmagatzematge en un sistema recuperable, la transmissió de cap manera o per cap mitjà electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament, ni cap altre, sense l'autorització prèvia del propietari del copyright.

El final

En Tomàs agafa les estisores. Les mira. Les deixa damunt el prestatge, ple de colònies, de massatges i coses de barber, que hi ha a sota d'un gran mirall. Mira al seu voltant. Les cadires, abans plenes de clients, ara són buides. Només hi ha el seu company Eudald, que abans ha mirat per damunt un còmic i una revista per a homes i ara llegeix el diari. El ventilador del sostre fa voltes. En Tomàs va cap a l'habitació que hi ha darrere la botiga i que els fa de traster. Camina a poc a poc. Arrossega els peus mentre travessa un passadís fosc. Hi entra, agafa l'escombra i el recollidor, i torna a la sala gran. Pensa: «I si ara ve algun client?» Mentre hi ha vida hi ha esperança. Però no. Cap novetat. Comença a escombrar tot i que a terra no hi ha pèls. L'Eudald alça la mirada i el mira arquejant les celles. En Tomàs se n'adona i també el mira. Diu en veu baixa: «I què vols que faci?» i després fa que no amb el cap. L'Eudald abaixa la mirada i torna al diari. En Tomàs va cap al traster per guardar l'escombra i el recollidor. Torna a la sala gran. Mira al seu voltant. Engega la ràdio. Se sent el començament d'una cançó. El ventilador del sostre fa voltes. Mira els penjadors per penjar-hi jaquetes. No n'hi ha cap d'ocupat. El locutor diu: «*The Doors* i *The end*».

En Tomàs s'acosta a la tauleta on hi ha les revistes i els diaris. Mira que estiguin ordenats i ja ho estan. El cantant comença a cantar. «*This is the end, beautiful friend*». Mira les cadires i estan ben posades. Mira cap al mirall i és net. L'Eudald alça la mirada. Respira fondo. Tanca el diari. «*This is the end, my only friend, the end*». Veu com en Tomàs va ara cap al calaix on desen els diners, l'obre i en mira l'interior. Hi fica la mà. «*Of our elaborate plans, the end*». No hi ha res.

Cap euro. «*Of every that stands, the end...*». En treu una foto. L'Eudald se n'adona. Reconeix la foto. Plega el diari. El deixa damunt la cadira que té al costat. Tanca els ulls. Ara sent perfectament el ventilador del sostre, que fa voltes i talla l'aire. «Flap, flap, flap». I el passat. La gent que omplia la barberia. Les tertúlies. «Estudies? I què estudies?, D'on ets, tu? Ah, sí?! Doncs jo sóc de Girona. Una ciutat molt bonica, Quines aficions tens? Ah! Llegir! Jo també. I el futbol. És clar...»

A en Tomàs li cau una gota de suor del front. Deixa la foto damunt el prestatge, al costat d'una maquineta elèctrica de tallar els cabells. Agafa la màquina. L'engega. «*Zzzzzzzz*». Funciona perfectament. El ventilador fa voltes i talla l'aire. En Tomàs veu que l'Eudald té els ulls tancats i que una llàgrima li cau per la galta. «Flap, flap, flap». L'Eudald recorda un munt de clients: grassos i prims, alts i baixos, rossos i de cabells negres, macos i lletjos... Tots hi anaven. Hi anaven per tallar-s'hi els cabells. Per tallar-s'hi els cabells amb ell. A les seves mans. Creien totalment en la seva habilitat. «Flap, flap, flap». En Tomàs torna a mirar la foto. Hi és ell i l'Eudald quan eren joves, el dia de la inauguració de la barberia. Hi surten agafats per les espatlles i somrients. Fan el senyal de la victòria. A l'altra mà, l'un hi té unes estisores i l'altre hi té un perfum. Al darrere hi ha la porta de la barberia guarnida. D'això fa uns trenta anys. «*This is the end, beautiful friend*». En Tomàs va cap a la porta de vidre. Mira cap a fora a través de la persiana. Hi ha una pols groga que puja del terra i s'escampa per l'aire, com al desert. «*This is the end, my only friend, the end*». Això passa perquè uns metres més enllà estan fent obres. Hi fan voreres noves, però abans n'han d'eliminar les velles. I els obrers trenquen les rajoles. Amb màquines de foradar el terra. I això ho veu en Tomàs, que s'adona, també, que el carrer és ple de gent amb els cabells llargs. Molt llargs. I molts paios mig calbs, amb la cabellera que els queda pels laterals i el clatell que els penja i els arriba fins al cul. Ja se sap, la crisi.

«Flap, flap, flap». El ventilador fa voltes i l'Eudald recorda el passat.

«*This is the end*». La cançó és llarga i encara sona.

«Ratatatatatà». En Tomàs veu i sent la màquina de foradar.

I aleshores apareix un primer pla d'un home barbut i amb molts cabells al cap. S'atura davant la barberia. No veu que el barber mira a l'exterior darrere la porta. L'obre de cop. Empeny el barber cap enrere, que queda assegut a una de les cadires que hi ha davant el mirall. L'Eudald obre els ulls. Mira cap a la porta.

—Hola, bon dia, que em poden agafar? —fa el senyor barbut.

En Tomàs té la boca oberta. L'Eudald busca un mocador a la butxaca. L'home barbut els mira a l'expectativa. A en Tomàs li sembla que aquell home és algú conegut. L'Eudald s'eixuga les llàgrimes. L'home barbut s'adona que no el coneixen.

—Que no es recorden de mi? Sóc en Miquelet! És que m'he deixat grenyes i barba! Feia uns quants mesos que no venia...

En Tomàs s'aixeca de cop. L'Eudald també.

—Passi, sisplau, passi —diu en Tomàs mentre li dóna la mà—. Sí que el podem agafar. Casualment no hi ha ningú ara! —fa mentre ajuda el client a treure's la jaqueta fina que porta.

—Ah! Caram! Quina sort trobar algú que no està afectat per la crisi!

—Home, tampoc no és això... La cosa està una mica fluixa... Segui, segui!

El client seu davant el mirall i en Tomàs li posa un davantal blanc que li arriba fins al coll. L'Eudald tanca la ràdio i posa un CD de música clàssica. Després comença a desendreçar i endreçar les coses de barber que hi ha a un racó, fent veure que treballa.

—Mentre vagi venint algú, oi? —diu el client.

—Sí, sí... —respon en Tomàs—. El que passa és que n'hi ha molts que es deixen els cabells llargs. Molt llargs. Si abans tardaven un mes a venir, ara en tarden quatre o cinc. I els que tardaven dos mesos, ja no vénen més.

—Jo feia mig any que no venia —diu el client.

—Jo diria que més —fa en Tomàs mirant la llarga cabellera que li cobreix l'esquena.

—Ara que ho diu... potser sí... I perquè aquesta tarda vénen a casa la filla i el gendre, que si no...

— Ah. Què hi fem avui? — diu el barber mentre toca la cabellera del client.

— Talli'm els cabells al zero. I també afaiti'm la barba, sisplau.

— D'acord.

— Doncs, com li deia, la meva filla, l'Eva, i el meu gendre, en François, viuen a França, a La Rochelle. Ella és guia turística i ell és professor de Ciències socials de la universitat.

— Ah. Deu ser molt intel·ligent, oi, aquest noi?

— Sí, sí, molt, i parla moltes llengües: el francès, l'espanyol, l'anglès i el català. I una mica de xinès. Tot i que ja no és un noi, sap? Ja té una edat. Té cinquanta-dos anys.

— I la seva filla?

— En té vint-i-cinc.

— Bé, avui dia això no hi fa res...

— És clar que no! És un bon home! I s'estimen!

— Això és l'important.

— Sí.

En Tomàs ja ha passat la maquineta de tallar cabells al client, que ara és completament calb i porta una barba que li arriba al pit. En Tomàs agafa una navalla per afaitar. L'Eudald ha anat a buscar l'escombra i el recollidor per recollir els pèls. N'hi ha molts, a terra.

— Ostres, deu notar molta frescor al cap ara! — exclama en Tomàs.

— I tant que sí! M'anirà molt bé, això de treure'm els cabells i la barba! Fins i tot per treballar.

— Per treballar? — pregunta en Tomàs.

— Sí, sóc cuiner. Treballo a un restaurant que hi ha a prop d'aquí. Es diu *El gaspatxo de l'àvia Pepita*. Que el coneix?

— Doncs, no, no surto mai de casa — respon en Tomàs.

L'Eudald, que ja ha tornat i ara escombra, s'ha quedat parat un moment en sentir el nom del restaurant i després ha continuat escombrant com si res.

— Li vam posar aquest nom perquè la nostra especialitat és el gaspatxo i per la meva àvia, que en sabia molt, de fer-ne, i que era andalusa.

— Ah sí? Com jo, doncs — fa en Tomàs.

— Vostè és andalús?

— Vaig néixer a Sevilla, però quan era ben petit vam venir a Catalunya, perquè el meu pare va trobar feina a la Seat.

— A la meua àvia li va passar el mateix. Quan era joveneta, va venir a treballar una temporada a una fàbrica tèxtil de Terrassa. Després va conèixer el meu avi, es van enamorar i es van casar. I es van establir a Barcelona.

En Tomàs acaba de treure-li la barba. L'Eudald ara seu a una cadira amb un diari a les mans. Ha deixat l'escombria i el recollidor a un racó, al seu costat. Havia d'anar a llençar-ho a una bossa d'escombraries que hi ha al traster, però ara li fa mandra d'aixecar-se. L'únic que aixeca és el cap cada vegada que li interessa alguna cosa de la conversa.

— Buf! Li devia pesar, aquesta barba! — fa en Tomàs.

— Sí, sí, i tant, quin descans! Ja li he dit que m'anirà molt bé per treballar al restaurant, perquè des que porto la barba llarga i els cabells llargs que he rebut queixes d'alguns clients.

— Ah, sí? Com és?

— No ho sé. Diuen que troben pèls al gaspatxo... jo crec que és una excusa per no pagar. Ja se sap, la crisi. I la gent té molta cara.

— Sí, això és ben cert — fa en Tomàs mentre li posa massatge a la cara.

L'Eudald fa que no amb el cap. Recorda perfectament el dia que va anar a aquell restaurant, fa cinc mesos. Va trobar tants pèls al gaspatxo que allò semblava una sopa de fideus fins.

— I últimament m'he hagut de posar un barret al cap i m'he hagut d'embolicar la barba amb una bossa. Així la punta no es fica dins el gaspatxo. De tota manera, això és molt incòmode per a un cuiner. Ja s'ho pot imaginar — diu el client.

— Sí, sí, és clar. Molt incòmode — fa en Tomàs com un robot.

— Però no em puc queixar. Encara ve gent. Menys que abans, però encara en ve. I sap per què?

— Doncs no, la veritat — en Tomàs està molt atent a les paraules del

client. L'Eudald alça el cap per sobre del diari i el mira fixament.

– Perquè la clau és l'ampliació d'horitzons de negoci.

– Que diu que què?

– Vull dir fer més coses.

– Ah, és clar.

– Abans només feia gaspatxos. Ara, amb l'ajut de la meva dona, hi faig de tot. Sopes, esqueixades i escalivades, amanides variades, ar-ròs, carn, peix, marisc i les millors postres. I, a més, tinc bons vins!

En Tomàs fa que sí amb el cap mentre li treu el davantal i espera que l'home s'aixequi de la cadira. L'Eudald els mira dissimuladament.

– Doncs és fantàstic que li vagi tan bé – diu en Tomàs mentre el client finalment s'aixeca i va cap al penjador a agafar la jaqueta fina que portava.

– Quant és, sisplau?

– Deu euros.

– Tingui – el client li allarga un bitllet de deu.

– Moltes gràcies – fa en Tomàs agafant el bitllet amb un somriure a la boca i ficant-lo al calaix dels diners.

– Adéu, senyors – fa el client aixecant la mà i girant-se cap a tots dos –. Fins aviat! – I surt de la barberia.

En Tomàs tanca la porta.

– Fins aviat, diu. Aquest no tornarà fins d'aquí a sis mesos, com a mínim – fa en Tomàs mentre es gira cap a l'Eudald i assenyala amb un dit cap enrere.

– Potser no tornarà mai més – diu l'Eudald mentre deixa el diari damunt una cadira.

En Tomàs va cap al calaix dels diners. L'obre. N'agafa el bitllet. El mira. Somriu.

– Feia dies que no vèiem cap bitllet – exclama en Tomàs.

– L'hem de repartir – diu l'Eudald mentre s'aixeca de la cadira.

En Tomàs fa que sí amb el cap. L'Eudald va cap a la porta de vidre. Mira cap a fora a través de la persiana. Veu que el semàfor es posa

verd i com el client calb i sense barba travessa el carrer. Al seu voltant hi ha una pols groga que puja del terra i s'escampa per l'aire, com al desert.

— Aquest home té raó — fa l'Eudald, que es gira i mira en Tomàs.

— Què vols dir?

— Que hem de reaccionar.

— Com?

— Amb idees noves.

— I com es fa, això?

— Espera't un moment. Ara vinc.

L'Eudald va cap al traster. En Tomàs toca tot el bitllet de deu euros. Ara aquí. Ara allà. Li agrada molt tenir-ne un tan a prop. Després el desa al calaix. L'Eudald torna. Mira en Tomàs i aixeca una mà per ensenyar-li una cosa: és un bloc de fulls quadriculats. «Flap, flap, flap», el ventilador fa voltes i talla l'aire. «Ratatatatatà», se senten les obres del carrer. El terra tremola.

— Té — fa l'Eudald oferint el bloc a en Tomàs—. Ja he trobat la solució als nostres problemes.

Betty

Aquella població és com qualsevol altra: hi ha de tot. Hi ha bugaderies per fer bugada, bancs i caixes per guardar-hi els diners, quioscos per comprar diaris i revistes, sabateries amb tot de sabates, botes i vambes. Aquí una merceria. Allà una lampisteria. I farmàcies. I pastisseries. Molts supermercats. I també força restaurants, de rics i de pobres.

Tant els rics com els pobres com la classe mitjana de la societat conviuen en la diferència, conviuen de lluny. On van els uns, no hi van els altres. El preu de les coses determina on viuen, on compren, on estudien, on mengen, on ballen, on passegen... sense excepcions. Això també passa als bordells, és a dir, als locals on s'exerceix la prostitució.

En Miquelet, el cuiner *d'El gaspatxo de l'àvia Pepita*, va cada dilluns al mateix bordell de classe mitjana. És l'únic dia que tanca el restaurant i l'aprofita per agafar el cotxe i anar fins als afores. La seva dona es pensa que queda amb uns amics. Però ell condueix fins a una casa de color groc que té a la teulada un rètol lluminós que diu «CLUB». En Miquelet aparca el vehicle i en surt content. Avui ha anat al barber no perquè vénen a casa la filla i el gendre, sinó perquè la setmana passada es va enamorar d'una noia nova. Hi va estar parlant, però finalment, no sap per quina raó, la noia es va posar a plorar i va desaparèixer del bar. En Miquelet va haver de triar una altra noia, però no es va poder treure del cap la Betty. I ara hi torna ben afaitat i calb, amb la il·lusió de sentir-se atractiu i de poder despertar el desig d'aquesta noia, amb l'ajuda d'uns quants bitllets, és clar...

La Betty és a dalt. Mira per la finestra. Tot i que és un bordell petit, l'aparcament és ple d'homes que hi arriben: vells i joves, prims i grassos, atractius i lletjos. N'hi ha que riuen perquè han begut massa alcohol; n'hi ha que no miren la casa i caminen seriosos mirant a terra, sembla que tinguin vergonya; n'hi ha que treuen la cartera i ja en compten els bitllets, incapaçs de tenir espera. La Betty deixa anar la cortina i es posa les mans a la cara. Li cauen les llàgrimes. És una noia bonica. Deu tenir setze anys. Té els ulls ametllats, els cabells foscos, el front estret i el nas petit. Era riallera fins fa una setmana.

Té el cos proporcionat: els pits, la cintura, el cul, les cuixes... tot està en harmonia. És, per tant, una dona desitjable. Fa una setmana va arribar aquí, a aquesta població, provinent de Romania. Allà feia poc temps va tancar la perruqueria on treballava i la seva família, sobretot la seva àvia, que és catalana d'origen, li va dir que havia d'emigrar a Catalunya per guanyar-se la vida.

La Betty no es diu Betty. En realitat, es diu Nàdia, però li han posat aquest «nom artístic» per exercir la prostitució. Ara mateix porta unes calces i uns sostenidors vermells, una minifaldilla blanca i una brusa negra escotada i transparent. Finalment va obeir la seva família, que volia el millor per a ella, i va confiar en algunes persones que li van prometre una feina digna. Fins i tot li van pagar el bitllet. Però la van ficar en un bordell, fa una setmana, i ara no sap com sortir-ne.

En Miquelet entra al local. De seguida se li acosten dues noies maques i joves, l'una amb els cabells negres, l'altra rossa, i se l'emporten cap a la barra dient-li coses dolces. Però ell no els fa gaire cas. No deixa de mirar l'interior del local. Els seus ulls van d'una noia a l'altra. Busca la Betty. N'està enamorat. Això li ha passat altres vegades, és cert, i ell ho sap. Sap que a vegades ha sentit una mena d'enamorament per alguna prostituta, durant un temps. Sap que allò no era amor. Sap que el desig en ocasions l'ha enganyat i li ha fet veure el que no era. Però també sap que la Betty és diferent. És cert que vol estar amb ella, tots dos sols, però si cal no li sap greu esperar un temps. Avui fins i tot és capaç de pagar només per tenir una conversa amb ella. En tindria prou, avui. I com que ho desitja tant i el seu cor va tan de pressa, quan arriba a la barra demana a les noies que l'envolten que el deixin tranquil una estona i pregunta a l'amo, que fa de cambrer, on és la Betty. Li diu que necessita veure-la. Que si hi és, l'ha d'avisar. Que pagarà el que calgui. Li ensenya un munt de bitllets. En Miquelet està nerviós i sua molt, gairebé tant com quan duia barba. Aquella barba llarga i espessa que tant li agradava i que li queia sense voler dins el gaspatxo. L'amo se'n va a buscar la noia.

La Betty és al pis de dalt. Tancada a la seva habitació. Seu damunt el

llit, davant de la finestra. Té les mans a la cara i plora. Aleshores se senten uns passos que puguen l'escala. S'aturen davant la seva porta, que s'obre. La Betty alça el cap. És l'amo, l'Aniel.

— Hi ha un home que demana per tu.

— No vull baixar. Ja saps que no ho faré.

— Betty, sisplau, no facis les coses més difícils...

— Aniel, no em vull prostituir!

— Això ja ho sé. I t'entenc. Però fa una setmana que jo no faig el que he de fer. Al final tindrè problemes!

— Problemes, dius. Ara em fas riure. Què et poden fer, a tu?

— Aquesta gent són capaços de tot! I jo no sóc important per a ells. La teva actitud ens posa a tots dos en perill!

— Au, va!

— Escolta'm bé: ells fan negoci. Els has de ser útil. Si no, fora.

— Vull fugir d'aquí.

— Estàs boja.

— Ajuda'm a fugir. Només això. Després ja m'espavilaré.

— No et puc ajudar.

— Sí que pots. Tu m'estimes, oi? — L'Aniel fa que sí amb el cap, a poc a poc — Doncs llavors ho pots fer.

— Betty, em sap greu, però vull viure. Prou de parlar. Prepara't. Ara faré pujar aquell home — L'Aniel obre la porta i, abans de sortir mira enrere, perquè sent que la Betty torna a plorar —. No et preocupis. El teu primer client fa bona pinta. Sembla delicat. Et tractarà bé.

L'Aniel és un home robust i alt d'uns quaranta anys. Té els cabells negres, les celles gruixudes i les orelles grosses, els ulls marrons, el nas aguilenc, el cap gros i allargat. Camina sempre amb l'esquena ben recta. Quan parla amb algú, sempre el mira als ulls sense desviar la mirada ni un moment. I si li ha de donar la mà ho fa amb molta força, més del que és habitual en aquests casos. Tot plegat és una manera de protegir-se. Perquè vol donar la sensació de seguretat. Fins i tot de poder.

Fa anys que és l'encarregat d'aquest Club d'aquesta població. Forma part d'un grup organitzat que busca noies a Romania per explotar-les sexualment. L'Aniel és dels que fa la feina bruta: la seva

missió és tenir les dones controlades i gairebé sempre tancades al bordell. Les obliga a produir al màxim. A canvi guanya un bon sou. Però els qui guanyen més són els altres, els que només vénen de tant en tant i sense avisar. L'Aniel sap que es tracta de molts diners perquè tots els bitllets passen per les seves mans.

Ara baixa les escales. Va cap a la barra. Veu l'home que tant desitja la Betty: ara mateix seu al tamboret i beu d'un got un rom amb Coca-Cola que li ha servit fa una estona. En arribar-hi, l'Aniel li demana que l'acompanyi fins a dalt. En Miquelet s'afanya a deixar el got mig buit damunt la barra i somriu satisfet. Les seves dents foradades s'han vist un moment. Mentre puguen l'escala, l'Aniel nota que aquell home desprèn una pudor de suat molt forta. A més, es moca i esternuda i comença a tossir. I ho fa sense tapar-se i sorollosament, d'una manera molt desagradable. Aleshores l'Aniel es queda aturat un moment.

L'Aniel pensa que ell sempre se la juga, que és al mig. De la policia i dels mateixos caps de la banda organitzada. I també és qui ha de donar la cara davant els clients, i qui s'ha d'enfrontar a les prostitutes si hi ha cap problema. I n'està tip. És qui ha vist passar pel seu local un nombre indeterminat de noies joves que arribaven amb els ulls brillants d'il·lusió i que n'han marxat amb la mirada perduda, cap a altres clubs o carreteres d'altres poblacions o països. També ha vist morir noies per la sida. I maltractaments. Fins i tot algun assassinat. I n'està tip. L'Aniel en realitat no estima la Betty. Això ho diu a totes les noies que arriben al local perquè se sentin més segures i per facilitar que facin la feina. Però aquest cop és cert que sent un afecte especial per ella, des del primer dia. Potser perquè quan va arribar, ara fa una setmana, era just quan ell s'adonava que ja estava tip de tot plegat, que necessitava una nova vida. Per això ha dit una mentida als caps de l'organització i els ha dit que tot anava bé, que la Betty exercia la prostitució sense cap problema.

Ara l'Aniel continua pujant l'escala amb l'home al darrere. La Betty els sent i sospira. Sap que ja són al passadís, ple de portes que donen a diferents habitacions. La Betty sent els passos cada cop més a prop.

S'eixuga les llàgrimes. S'abaixa la minifaldilla. Es posa dreta. Tanca els ulls. Respira fons. Espera que s'obri la porta. L'Aniel camina a poc a poc. Ara són davant de la porta de la Betty. Però passen de llarg. Van fins al final del passadís. Aleshores se sent l'Aniel, que parla amb aquell home.

— La Betty no hi és, avui — diu l'Aniel.

— I per què em fa pujar, doncs?! — fa l'home, empipat.

— Perquè li vull presentar una noia molt maca, que també és nova. Ha vingut aquesta setmana.

— Però és que jo vull la Betty! Que no entén que...

— Carol! Estàs lliure, Carol? — pregunta l'Aniel mentre obre la porta. Dins hi ha una noia molt bonica que li respon que sí amb un somriure—. Et porto un senyor que és un molt bon client nostre. Tracta'l bé.

En Miquelet, en veure el desig simulat de la noia, que l'agafa d'una mà i l'estira cap a dins de l'habitació, s'oblida un moment de la Betty. La porta es tanca. L'Aniel se'n va. Camina pel passadís. A mig camí sent que la porta de la Betty s'obre a poc a poc.

— Gràcies, Aniel — diu la noia sense treure el cap de l'habitació.

— Betty, tanca't dins. Amb clau. No surtis. Vindré d'aquí a una estona. T'ajudaré a sortir d'aquest cau.

Llum al final del túnel

En Tomàs abaixa la persiana de la barberia. És hora de tancar. Mentrestant, l'Eudald va cap al traster, obre una petita nevera i en treu un refresc. També agafa gots d'un prestatge. Després torna a la sala gran. En Tomàs l'espera impacient, assegut a una de les butaques giratòries dels clients, amb el bloc de fulls quadriculats a les mans.

— Té — diu l'Eudald mentre es treu un bolígraf d'una butxaca i el dóna a en Tomàs —, tu apuntes.

— Què he d'apuntar? Encara no entenc què és el que hem de fer.

— Ja t'ho he dit al matí. Hem de fer una pluja d'idees — respon l'Eudald mentre s'asseu a l'altra butaca giratòria de la sala.

— I això què és?

— Doncs ja ho diu el seu nom, Tomàs. Es tracta d'escriure totes les idees que se'ns acudeixin, per més absurdes que puguin semblar. Cada gota de pluja és una idea, i l'objectiu és quedar-ne inundats, de cap a peus.

— Sí, això! Només ens falta una inundació a nosaltres! Escolta, Eudald, jo no tinc ganes de perdre el temps amb jocs, que m'esperen a casa. Me'n vaig — fa en Tomàs aixecant-se de la butaca.

— Jocs? Però què dius? Que no ho entens? Les pluges d'idees es fan sobre un tema determinat i amb un objectiu concret.

— Ah.

— Seu. Has de tenir més paciència, home.

— No t'enfadis — en Tomàs, ja assegut, mira l'Eudald amb cara de pena.

— No m'enfado — l'Eudald mira en Tomàs i somriu.

— Com ho saps, això de les pluges aquestes? — pregunta en Tomàs.

— Pel meu fill. Fa anys va fer un curs de redacció. Des de llavors ho fa sempre que ha de decidir una cosa. I li ha anat bé. Un dia m'ho va explicar. Em va cridar l'atenció.

— Diques què hem de fer.

— Ja t'ho he dit, escriure idees. El tema és la nostra barberia.

— I l'objectiu?

— Pot ser passar-la a una altra persona perquè ens en pagui un lloguer, o incendiar-la per cobrar l'assegurança... però jo crec que el que més ens interessa és salvar el negoci — diu l'Eudald.

— I salvar el negoci vol dir que vingui més gent, oi? — fa en Tomàs, ja implicat en la tempesta de vent, llamps i trons i pluja d'idees que s'aproxima.

— Ara m'agrades! Apunta: «Què podem fer perquè vingui més gent a la barberia?».

— D'acord — en Tomàs ho escriu al bloc a poc a poc, amb bona lletra — . Ja està. I ara què fem?

— Alliberar les nostres ments, amic! Ha arribat l'hora de la veritat. L'hora de saber si realment hi ha llum al final del túnel.

El cel de la barberia s'ha ennuvolat. El sol hi ha quedat ben tapat. El ventilador fa un vent humit. En Tomàs i l'Eudald ara seuen en silenci. Pensen i pensen, i no paren de pensar, i com més ho fan més creixen i creixen els núvols carregats de sensacions, imatges i sentiments que a poc a poc s'aniran lligant per donar idees. I les idees pesaran cada cop més. Ben aviat, els núvols no les podran contenir. Plourà. I molt. S'espera que caigui un xàfec important.

* * *

Al bordell, en canvi, les boires se'n van. No hi ha cap senyal que indiqui tempesta. Al contrari, quan l'Aniel entra a l'habitació de la Betty sembla, encara que sigui de nit, que hi hagi sortit el sol. La noia abraça el seu protector i tanca els ulls. Ell també l'abraça, d'una manera paternal, però té els ulls oberts i mira cap a la finestra. Els llums nocturns de l'exterior travessen la cortina sense força i il·luminen suaument la cara de l'home. L'interior de l'habitació és un espai de llum morta i ombres allargades.

— M'ajudaràs, Aniel?

—Sí. Seu —l'Aniel separa la noia i la fa seure al llit. Ell s'està dret. Mira a terra, al sostre, els racons de l'habitació. No hi busca res. Només pensa. En silenci. Finalment, agafa una cadira i seu davant la noia —. Vull donar-te una oportunitat.

—De veritat? —la Betty somriu mentre l'Aniel fa que sí amb el cap.

—Estic cansat de tot i... he decidit que t'ajudaré, però només ho puc fer amb unes condicions.

—Condicions? Quines condicions? —pregunta la noia, preocupada.

—Ja saps que jo me la jugo, que m'arrisco molt. Ells es pensen i han de continuar pensant que hi treballes, aquí. No vénen gairebé mai i els puc dir que hi ets i que tot va molt bé. Fins i tot si vénen i et busquen, puc dir que ets a la carretera. Confien en mi, de moment.

—No hi veig el problema.

—El problema és que jo he de justificar els teus ingressos.

—No t'entenc.

—Fa una setmana que ets aquí, però no has treballat. Saps qui és en Paolo?

—No.

—És un desgraciat com jo. Ell sí que ve cada setmana. A buscar els diners que guanyeu, dels quals jo em quedo només una part molt petita.

—La misèria que pagues a cada una, oi?

—Sí. I també hi entra el sou que em pertoca.

—I què hi té a veure, en Paolo?

—Doncs que ahir va venir. Em va preguntar per tu. Li vaig dir que bé, que t'estaves adaptant, que era la primera setmana. Li vaig donar diners per fer veure que treballaves.

—D'on els vas treure?

—Els vaig restar de les altres noies. Em va dir que s'esperava més diners, però no va fer cap més comentari.

—Gràcies —fa la noia, seriosa.

—Va anar bé aquest cop, Betty. Però això no ho puc fer sempre. T'ajudaré amb la condició que em donis cada setmana els diners que en teoria guanyes aquí.

—Però com vols que en guanyi tants, de diners?!

—T'hauràs de buscar una bona feina, o dues, no ho sé... Però ho

hem de fer així, si no ens agafaran a tots dos — diu l'Aniel amb la veu ferma.

La Betty i l'Aniel es queden en silenci una estona. Ella seu al llit i sospira. Ell s'aixeca de la cadira i camina ara cap aquí ara cap allà. Ara cap allà, ara cap aquí.

— Hi tinc uns oncles i un cosí, l'Andreu. Potser ells em poden ajudar — diu la Betty.

— Hi tens família, aquí?! — fa l'Aniel, sorprès.

— Sí. La meva àvia és catalana.

— Ah. Contacta-hi, si vols. És bona idea. Almenys per tenir un lloc on dormir. Però, sobretot: no els diguis res, de tot això — l'Aniel aixeca la mà i assenyala les parets de l'habitació—. I encara menys del tracte que tenim tu i jo.

— No et preocupis. La meva família de Romania es pensa que estic buscant pis i feina, i que de moment dormo de lloguer a un pis d'estudiants. Els diré el mateix, però que he hagut de deixar el pis perquè ja no tinc més diners. Segur que m'hi voldran. Almenys durant un temps.

— Perfecte. Demà al matí et donaré papers perquè puguis començar una vida... normal.

— Papers?

— Sí. Necessites una autorització de residència. No és cap problema, això. En tinc moltes de falses — l'Aniel mira cap a la finestra; es queda pensatiu un moment; torna a mirar la noia—. He d'anar a baix. Dorm una estona. Demà sortiràs d'aquest forat — l'Aniel somriu una mica. A ella li brillen els ulls d'alegria.

L'home surt per la porta. La tanca suaument. La Betty s'estira al llit i mira el sostre, on la poca llum que travessa les cortines de la finestra s'ajunta amb els seus pensaments. El sostre sembla una pantalla de cine, en blanc. La pel·lícula està punt de començar. La Betty ja no es dirà Betty. Desconeix quina serà la nova identitat dels papers. Però això no és important. En realitat tornarà a ser ella, la Nàdia. I sortirà d'allà i serà feliç. Fa una setmana que és dins un túnel fosc i fred i ara, per fi, hi ha vist una llum al final. L'única cosa que ha de fer és acabar de recórrer els últims metres que la separen de la llibertat.

— Què? Què et sembla? Potser ja n'hi ha prou, oi?! — En Tomàs ensenya un full del bloc ple d'idees apuntades. Està cansat d'escriure.

— Sí, sí, tens raó. A més, és tard i hem d'anar cap a casa.

— Marxem, doncs? — en Tomàs tanca el bloc i ja s'aixeca disposat a agafar la jaqueta del penja-robes.

— Nooooooo! Primer hem de seleccionar les idees!

— Perdona. No t'enfadis — en Tomàs s'asseu de cop i mira l'Eudald amb cara de pena.

— No m'enfado — l'Eudald mira en Tomàs i somriu —. M'ensenyes el bloc?

— Té — en Tomàs li dóna el bloc i l'Eudald llegeix en veu alta les idees que hi ha apuntades.

— A veure, tenim el següent: «oferir coses per picar als clients: ametlles, olives, patates... i també refrescos». Fins i tot hem dit de muntar un restaurant-barberia. Jo aquesta opció la descartaria. Això és molt car, no trobes?

— Sí. Ratlla-la.

— Molt bé. Una altra: «demandar ajuda a Déu». Aquesta opció no la descartem. Val més fer-ho cada dia — diu l'Eudald mirant en Tomàs.

— Ja fa dies que ho faig, jo.

— Jo també. De fet, és complementària amb altres mesures. Continuem endavant. «Recitar poemes i cantar cançons als clients mentre els tallem els cabells». No ho veig clar. Em sembla poc seriós.

— Doncs fora. Jo no canto gens bé.

— «Oferir la sogra». «Fer intercanvi de segells, monedes i bossetes de sucre dels bars». «Gravar en vídeo la tallada de cabells i regalar el DVD per poder gaudir-ne a casa». Totes aquestes fora.

— Sí, sí. Ratlla-les totes.

— Aquesta m'agrada més: «Fer una bona oferta de rentar, tallar i afaitar i regalar alguna cosa».

— Aquesta idea ha estat meva — diu en Tomàs, content.

— Ja ho sé. Està bé, però no els podem regalar res que valgui gaires diners. No ens sortiria a compte!

— Jo sé fer casetes molt petites amb llaunes de tonyina i trossos de fusta. Si vols...

- No. No m'agrada. Aparquem l'opció — fa l'Eudald, seriós.
- D'acord.
- «Fer massatges al cap». No. Massa temps. «Obrir els dies de futbol i fer que consumeixin, en aquest cas que es tallin els cabells».
- No. Un partit dura massa poc i pagar la tele de pagament és massa car — diu en Tomàs mentre alça el dit índex de la mà dreta.
- Tens raó. «Crear la figura del client de l'any, per sorteig. A qui li toqui, té una tallada de cabells gratis». No ho veig clar. La gent ve molt de tant en tant. I amb això no n'hi ha prou. Aparquem-ho.
- Aparquem-ho.
- «Tallar els cabells a domicili». No em desagrada, però en principi volem que vinguin al local.
- Sí, això ens complicaria massa les coses. Ratlla-ho.
- D'acord. «Ofereix un servei de barberia les 24 hores». No ho tinc clar. No sé si vindrà gaire més gent i, a més... és legal?
- No ho sé, però en tot cas podem treballar amb les persianes abaixades i esperar que els clients hi donin uns quants copets per poder entrar.
- No m'agrada, Tomàs. A més, haurem de fer torns i... no ho sé... no és el que volem... Fora.
- Queden gaires idees?
- No. Una: «Posar més revistes on surtin dones despullades per als clients que s'esperen, o coses més fortes».
- És una bestiesa — diu en Tomàs.
- No és cap bestiesa! Ja saps que abans de la crisi la majoria d'homes venien aquí per mirar l'Interviú. Si anem més enllà, potser... — fa l'Eudald.
- Tens raó, però tenim un negoci digne i hem de continuar igual! O què vols fer? Contractar noies lleugeretes de roba per fer venir tots els vells verds del barri?
- Home, hem de fer clients! — exclama l'Eudald.
- No, no... — fa en Tomàs.
- Sí, sí, aquí hi falten dones! — crida l'Eudald amb les galtes vermelles — Les dones atrauen els homes! Això és així des dels inicis de la humanitat!

La sala gran s'omple de silenci. El crit de l'Eudald colpeja l'interior del cervell d'en Tomàs. Les paraules corren per la seva ment,

d'un costat a un altre: dones, atrauen, home, inicis, humanitat, dones, atrauen, homes, inicis, humanitat. Són paraules carregades d'història profunda. I aleshores es produeix un miracle. Els seus múltiples significats s'ajunten i del no-res neix una idea que no s'està quieta. Una idea viva que salta a corda i juga a fet i amagar i va ara cap aquí i ara cap allà. Fins que es cansa, fins que s'atura un moment.

—Òndia! Ja ho tinc! —l'Eudald crida, emocionat, mentre en Tomàs el mira atentament, amb la boca oberta—. Sí! La clau són les dones! Sens dubte!

—Ets molt pesat —fa en Tomàs, derrotat—. A veure, digues, quines revistes he de comprar, demà, al quiosc? —diu mentre agafa el bolígraf, obre el bloc i es disposa a apuntar-hi els noms.

—No, no, Tomàs, no és això, amic meu. He tingut una idea que ens canviarà la vida.

En Tomàs mira l'Eudald sense dir res. Està nerviós. L'Eudald agafa el seu got del prestatge i fa un glop de Fanta. Mentre beu, es gira i mira la sala on són. Ara camina cap a un racó. Es gira. Mira des d'allà tota la perspectiva de la sala, amb en Tomàs al fons, assegut a una de les butaques giratòries i atent als seus moviments. L'Eudald, molt seriós, camina cap a un altre racó. Torna a contemplar la sala. Fa que sí amb el cap, a poc a poc. Somriu. Gairebé riu. Fa que sí amb el cap més de pressa.

—Em mataràs —diu en Tomàs.

—Què dius? —fa l'Eudald.

—Que si no m'ho expliques ara mateix em mataràs dels nervis.

—No cal que tinguis tanta pressa. Vaig al traster a trucar per telèfon. Demanaré unes pizzes per sopar.

—Però, Eudald...!

—Ens espera una nit molt llarga, company. Hem de decidir moltes coses.

L'Eudald marxa cap al traster. En Tomàs, quiet, mira com se'n va. Obre molt els ulls. Ara s'aixeca de la butaca giratòria. Camina cap a un racó de la sala, després cap a un altre. Fa el mateix recorregut

que l'Eudald. Però no entén res. No sap res, encara. I a la barberia ja no plou. La tempesta s'ha allunyat definitivament. El ventilador fa un vent sec. El sol no tardarà a sortir. De moment, és l'Eudald qui surt del traster i torna a entrar a la sala gran. Els seus ulls brillen molt. Semblen dues bombetes. Per l'emoció. En Tomàs està espantat. Això no s'ho esperava. És molta llum de cop, allà on només hi havia foscor.

La crisi econòmica no perdona. Dos barbers dels de sempre, d'aquells que tallen els cabells masculins amb bona alegria i gran habilitat, s'adonen que han de fer alguna cosa de seguida per evitar tancar la barberia. Necessiten clients i, per atraure'ls, els cal alguna fórmula imaginativa interessant. Pensant, pensant, hi troben una solució.

No gaire lluny d'allà, la Nàdia, una noia romanesa, necessita fugir de la xarxa de prostitució que la té atrapada. Un ajut inesperat i els fils del destí la portaran a una prova de selecció per treballar a una perruqueria. Enmig de la por i la soledat, La Llar dels Cabells pot ser l'única oportunitat per tirar endavant.

Una història que reflexiona sobre la condició humana i les situacions problemàtiques de difícil sortida.

